

Önemli Duyuru

TÜRKİYE ÇOK TARAFLI ULUSLARARASI VERGİ ANLAŞMASINI İMZALADI

CENTRUMDANIŞMANLIK

Uluslararası Danışmanlık ve Transfer Fiyatlandırması Hizmetleri

CentrumConsulting

www.centrumdanismanlik.com.tr

TÜRKİYE ÇOK TARAFLI ULUSLARARASI VERGİ ANLAŞMASINI İMZALADI

Türkiye, 7 Haziran'da Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD)'nin ev sahipliğinde düzenlenen imza töreni ile 67 ülke ile birlikte çok taraflı uluslararası anlaşmaya imza attı.

Matrahın Aşındırılması ve Karın Aktarılmasını Önlemeye İçin Vergi Anlaşmaları ile İlgili Önlemlerin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma (The Convention to Implement Tax Treaty Related Measures to Prevent Base Erosion and Profit Shifting), 2013 yılından beri G-20 ve OECD ülkelerinin öncülüğünde sürdürülen çalışmaların en önemli mihenk taşlarından birini ifade etmektedir.

Anlaşma, kendi alanında bir ilki ifade ediyor ve uluslararası vergilendirme konusunda devrim yaratan bir belge olarak kabul ediliyor. Bu da Anlaşma ile 1.100'den fazla çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasının tek bir anlaşma ile revize edilmiş olmasından kaynaklanıyor.

Anlaşma'nın özelliği çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarının yanında uygulanıyor olacak olması. Anlaşma ile uluslararası standartlar imza atan tüm ülkeler tarafından yeknesak olarak uygulanıyor olacak ve çok uluslu şirketlerin vergi mevzuatlarındaki farklılıklardan yararlanarak vergiden kaçınmalarını (tax avoidance) engellemeyi amaçlıyor.

Şu anda Anlaşma'yı imzalayan ülke sayısı ise Türkiye ile birlikte 68 ancak 25-30 ülkenin daha bu anlaşmayı 2017 sonuna kadar imzalaması bekleniyor. Anlaşma'nın uygulamaya konulabilmesi için ise en az 5 ülkenin iç mevzuatına göre onaylanması gerekiyor. Anlaşma'nın yürürlüğe girebilmesi için Türkiye'de de aynı şekilde TBMM tarafından bir kanun ile onaylanması gerekiyor.

Anlaşma Ne Getiriyor?

39 maddeden oluşan Anlaşma ile aşağıdaki konularda düzenleme yapılıyor:

- Çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarının kötüye kullanımı

- Yapay olarak daimî işyeri (permanent establishment) oluşmasının önlenmesi
- Hibrid düzenlemeler ile vergiden kaçınılmasının önlenmesi
- Vergi konularındaki uluslararası uyuşmazlıkları azaltmak için "Karşılıklı Anlaşma Usulü"nün geliştirilmesi
- Vergi konularındaki uluslararası uyuşmazlıklar için kullanılacak zorunlu tahkim (mandatory binding arbitration)

Anlaşma, yukarıda sayılan konularda "uluslararası minimum standartlar"ın zorunlu olarak anlaşmaya taraf ülkeler tarafından uygulanmasına yönelik maddeler yanında tercihe bağlı ve ülkenin ihtiyacına göre seçimlik maddeleri de içerisinde barındırıyor.

Zorunlu maddeler ancak mevcut vergi anlaşmalarda düzenleme bulunması durumunda ilgili ülke tarafından uygulanmak zorunda değil. Dolayısıyla, ilgili vergi anlaşmalarında yeterli bir düzenleme bulunmadığı sürece anlaşmaya taraf olan ülkenin uluslararası minimum standartları kabul etmesi gerekiyor.

Türkiye'nin Anlaşmaya İlişkin Pozisyonu

Anlaşma'ya taraf olan Türkiye'nin anlaşma ile ilgili pozisyonunu açıklayan belge de OECD tarafından resmi olarak yayınladı. Söz konusu belgede Türkiye'nin uygulamayı tercih etmeyebileceği maddelere ilişkin rezervasyonları ve minimum standartları karşılayan mevcut anlaşmaları ile ilgili bildirimi yer alıyor.

Anlaşmaya ilişkin Türkiye'nin pozisyon belgesine bakıldığında imzalanan çok taraflı uluslararası vergi anlaşmasının yürürlükte olan 90 vergi anlaşması için geçerli olacağı ve mevcut anlaşmalar ile birlikte uygulanacağı anlaşılmaktadır. Ayrıca, pozisyon belgesine göre Türkiye'nin aşağıdaki maddeleri uygulamayabileceği ve bu yönde rezervasyon koyduğu anlaşılmaktadır.

- Birden Fazla Ülkede Mukim Kurumlar (Article 4 – Dual Resident Entities)
- Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi İçin Geçerli Olan Yöntemlerin Uygulanması (Article 5- Application of Methods for Elimination of Double Taxation)

- ✚ Kapsama Giren Bir Anlaşmanın Amacı (Article 6 – Purpose of a Covered Tax Agreement)
- ✚ Temettülerin Transferine İlişkin İşlemler (Article 8 – Dividend Transfer Transactions)
- ✚ Hisselerin ve Değeri Temelde Gayrimenkulden Kaynaklanan Kurum Paylarının Elden Çıkarılması Nedeniyle Elde Edilen Değer Artış Kazançları (Article 9 – Capital Gains from Alienation of Shares or Interests of Entities Deriving their Value Principally from Immovable Property)
- ✚ Üçüncü Taraf Ülkelerde Bulunan Daimi İşyerleri Açısından Kötüye Kullanımı Önleme Kuralı (Article 10 – Anti-abuse Rule for Permanent Establishments Situated in Third Jurisdictions)
- ✚ Kendi Yerleşliğini Vergilendirmek İçin Bir Tarafın Yetkilerinin Sınırlanmasına Yönelik Yürürlükte Olan Vergi Anlaşmalarının Uygulanması (Article 11 – Application of Tax Agreements to Restrict a Party's Right to Tax its Own Residents)
- ✚ Sözleşmelerin Birden Fazla Parçaya Ayrılarak Daimî İşyerinin Oluşumunun Engellenmesi (Article 14 – Splitting-up of Contracts)

Yukarıdaki rezervasyonlar dikkate alındığında Türkiye'nin tercihe bağlı maddeleri genel olarak kabul etmediği, minimum standartlara ilişkin maddelerin tamamını ise kabul ettiği anlaşılmaktadır.

Ancak, Türkiye'nin mevcut anlaşmalardaki hükümlerin yeterli olması nedeniyle kabul etmeye gerek görmediği ve rezervasyon koyduğu maddeler de bulunmaktadır. Bu maddelerden bazıları ise komisyoncu ve aracılar nedeniyle daimî işyeri oluşması, karşılıklı anlaşma usulü ve transfer fiyatlandırmasında karşıt düzeltme ile ilgili maddelerdir. Dolayısıyla, Türkiye hali hazırdaki vergi anlaşmalarının minimum standartların bir kısmını karşıladığını ilan etmektedir.

Anlaşmanın Yurtdışı Faaliyetleri Bulunan Türk Şirketlerine Etkisi

Anlaşma genel olarak değerlendirildiğinde Türk şirketleri açısından en önemli maddenin "Anlaşmaların Kötüye Kullanımı (Prevention of Treaty Abuse)" başlıklı 7 inci maddesidir. Bu

madde ile anlaşmaların avantajlı maddelerinden faydalanabilmek için yeni imzalanan çok taraflı vergi anlaşmasında aranan şartların yerine getirilmesi (Limitation of Benefit) gerekecektir.

Bunun için de "Fayda Testi (Benefit Test)"nin geçilmesi şartı aranmaktadır. Söz konusu testin geçilemediği durumlarda örneğin temettü dağıtımı açısından anlaşma ile sağlanan indirimli stopaj oranı yerine iç mevzuatta geçerli ve daha yüksek olan stopaj oranı uygulanabilecektir. Bu da şirketler açısından doğal olarak vergi yükünde önemli bir artış getirebilecektir.

Yurtdışında faaliyetleri bulunan Türk şirketleri için diğer önemli bir konu ise Anlaşma'nın daimî işyerleri ile ilgili maddeleridir. Bu maddeler ile daimî işyeri tanımının kapsamı daraltılmaktadır. Ayrıca, hazırlayıcı ve destekleyici olması nedeniyle şu anda daimî işyeri oluşturmadığı kabul edilen diğer ülkelerdeki ticari faaliyetlerin durumu Anlaşma'nın ilgili maddelerinden doğrudan etkilenmektedir.

Görüş ve Önerilerimiz

Türkiye'nin de taraf olduğu çok uluslu vergi anlaşmasının ülkemiz dahil çok sayıda ülkede önemli sonuçları olacaktır. Özellikle "Anlaşmaların Kötüye Kullanımı" başlıklı 7 inci madde uluslararası faaliyet gösteren Türk şirketlerin yurtdışı yapılarını doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle, özellikle yeterli bir fonksiyonu bulunmayan (substance) şirket yapılarının gözden geçirilmesi önem arz etmektedir.

Bu da vergisel açıdan yeniden yapılanmayı gerektirebilir. Aksi taktirde örneğin önceki dönemde Hollanda'daki kooperatif yapıları esas alınarak yapılan temettü dağıtımları açısından çok taraflı vergi anlaşması ile getirilen koşulların karşılanamaması durumunda mevcut avantajlı durumun ortadan kalkması söz konusu olabilecektir.

Ayrıca, yurtdışında faaliyetleri bulunan Türk şirketlerinin herhangi bir işyerlerinin bulunmadığı ancak ticaret yaptığı ülkelerdeki faaliyetlerini gözden geçirmelerinde fayda bulunmaktadır. Bu kapsamda risk bazlı daimî işyeri analizi gerçekleştirilerek durumun test edilmesi mümkündür.

Anlaşma'nın tam metnine ulaşmak için [tıklayınız](#).

Türkiye'nin Anlaşma'ya ilişkin pozisyon belgesine ulaşmak için [tıklayınız](#).

Türkiye'nin imzaladığı “Çok Taraflı Uluslararası Vergi Anlaşması” ile ilgili duyurumuz ve Anlaşma'nın şirketinize etkileri hakkında sorularınız için lütfen bize ulaşınız.

Burçin GÖZLÜKLÜ

Yönetici Ortak, YMM

E-mail: burcin.gozluklu@centrumdenetim.com

Telefon: + 90 216 504 2066

Ramazan BİÇER

Ortak, Danışmanlık Hizmetleri Lideri

E-mail: ramazan.bicer@centrumdenetim.com

Telefon: + 90 216 504 2066

